

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Égész évre 16 írt. v. 32 korona. Negyed évre 4 írt. v. 8 korona.
Félévre 8 írt. v. 16 korona. 1 óra 1 írt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 2-dik szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek Reclam sora: 1 írt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyílttéri czikkék:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Eredmények.

Budapest, jun. 11.

A vajudas véget ért. Azegér megszületett. A „hegy“ megkönnyebbült. Hivatalos jelentések szerint a magzat épen olyan mint az édes apja. A körülmenyekhez képest a hegy is jól érzi magát.

A szabadelvű pártnak kétféle tagja van kétféle fokozat szerint. Vannak, a kikkel mindent közölnek és vannak, a kikkel semmit sem közölnek. De mivel az igazat sem azokkal nem közlik, sem ezekkel: ennél fogva nem tudnak semmit sem az egyik, sem a másik fokozaton. Mivel pedig semmitsem tudnak a titkok titkáiból: ennél fogva utjonának, duhajkodnak, pattognak és rázzák a zsebkendő fejük fölött elvadt örömlükben.

Vajjon minek örvendeznek?

Meg van a kabinet!

No jó. De hiszen hát ez a kabinet meg volt tíz nap előtt is. Ép úgy megvolt, mint most. Változás nem történt sem az elvekben, sem a vezérletben. Akkor is Wekerle kabinet volt, most is az van. Akkor is Szilágyi volt a kabinet agyveleje, most is ő. Akkor is kötelező polgári házasságot akart a kormány, most is azt akar.

Ugyan melyik változás az, amely okot ad az örvendezésre? Talán csak nem a Csáky távoza? Ezt a komoly, művelt, őszinte, igazságszerető államférfiut mindenki becsülte. Még a szabadelvű párt is becsülte. Sőt a minagytikus, most, hogy elment, még most sem becsümlék. Az ő távozása tehát, ki a reformok sulyának jelentékeny részét hordozta vállain, inkább aggodalmat és töprenkedést okozhat a szabadelvű pártban, mint örömet.

Nem igen örülhetnek a Bethlen András gróf távozásának sem. Wekerle háromszor mondott le; Bethlen csak egyszer. Wekerle háromszor tért vissza; Bethlen egyszer sem. Mert országunk baját Bethlen nem nézte játéknak — éppen miként Csáky és saját személyét e két férfiut nem adta oda játékszernek. Tisztelet adassék azoknak, a kik méltók a tisztelethe!

Bethlennel Miklós Ödön is eltávozott. E kettős távozásnak komoly kárát vallhatja hazánknak földmívelési érdeke. A rendelkezésükre bocsátott eszközök csekélyisége nem riasztotta őket vissza a nagy cselekedtől. Rövidre szabott kardjukat meg tudták toldani az ügyszeretnek lépésével. Önmagukat sajnáljuk, ha távozásunkat sajnáljuk.

Világos, hogy a változás, mely a kabinetben végbe ment, okot az öröme senkinek sem ad. Akkor hát mi okozza az ujjongást?

Lássuk, mi történt?

A Wekerle-kabinet elment. Ez az egyik tény. A Wekerle-kabinet visszajött. Ez a másik tény. Tehát: fölmentek a hegyre százan, lejöttek a hegyről százan.

Történt-e még egyéb is? — Igen is — nem.

Mert a pair-schub nem történt meg; a szolidaritás sem történt meg; a főrendiházban sem történt sem transfiguráció, sem transsubstanciáció.

Ez a kabinet elment, mivel nincsen pair-schub. Ugyanez a kabinet visszajött, pedig nincs pair-schub. De hát mi a menydörgös menykő az a pair-schub, hogy egy szusz alatt arra is jó, hogy elmenjen miatta egy kabinet és arra is, hogy visszajöjjön ugyanazon kabinet?

Ugy-e azt mondták, hogy pair-schub nélkül kormányozni nem lehet? Igaz? Most pedig visszajönnék pair-schub nélkül. Hát most már lehet így kormányozni? Vajjon mikor mondtak igazat? Akkor-e, vagy most-e, vagy mindkét esetben?

Minden, a mi történt, az ország szeme láttára történt. A mit más kormányok diszkreczió mellett végeztek mindig, azt ez a kormány a nyilvánosság előtt végezte.

A magyar király tíz napon át egy kirakat üvegajtaja mögött ült. A kit csak igazságosnak és objektívnek szabad látnunk, azt nekünk most bemutatja a kormány az emberi indulatok legváltozatosabb fokozataiban. Láttuk őt aggódva, neheztelve, haragralobbanva; láttuk, a mint megregulázza a szabadelvű pártot és a mint megkegyelmez a kabinetnek. E közben azt is láttuk, hogy a küzdelem esélyei között miként nyomul egyszer előre és miként hátrál meg más alkalommal. Minden monarchikus érzelmű ember sajnálva látta, hogy a szent koronából miként feszítik ki a méltóságának és tekintélynek egy-egy drága követ.

Ez a különös nyilvánosság csak azóta észlelhető, mióta a Wekerle-kabinet áll fönn. Ezen idő alatt merültek fel olyan sajtászerű hírek, a milyenekről addig a nemzetnek tudomása nem volt. „A király nehezten,“ a kopófalakat elviszik, magyar újságot többé a királyné nem olvas, a korona illetéktelen befolyások alatt áll, a korona beleegyezett, hogy Kossuth a képviselőház költségén temetessék el, a korona táviratilag vontatja vissza ebbeli beleegyezését, a korona állást foglalt kormány ellen, a koronától garancziákat kell kivánni, a korona nem adja meg a garancziákat, de helyesli a reformot, a korona elbocsátja Wekerlét, a korona visszahívja Wekerlét, a korona elbocsátja Wekerlét és nem fogadja el Szilágyit, a korona megbizsa Bánffy, mert nem fogadja el Szilágyit, a korona harmadszor is visszahívja Wekerlét és most már elfogadja Szilágyit is.

Mindezt mindenki látta, hallotta, olvasta. Mindezt félhivatalos uton volt tudtára adva az országnak. Az egész közdelem úgy van feltüntetve, hogy egyfelől a kabinet győzött, másfelől a korona meghátrált.

Hát jól van. Azok, kik a nemzet jogait, szabadságát, jóllétét, hazánk függetlenségét és magyarságát mindeken fölül helyezik és sem a korona fel fogásának, sem az opportunizmus fogásainak soha semmi körülmények között alá nem rendelik: azok, s ezek között mi valamennyien, kik a 48-ik alkotmány teljes restitucziójáért küzdünk, megjegyezzük magunknak e válságnak minden vonását, egység fejlődését, összes eszközeit, mozgalmait, tilteteit, esélyeit és sikereit. Reánk nézve, kik nem egy internáczióális reform felhajtó hólyagja kedvéért sorakoztunk, hanem a haza és nemzet nagy életérdekeiért léptünk sorompóba, a válságnak egész lefolyása igen megbecsülhetetlen tanúságokat rejt magában. Gondunk lesz rá, hogy e fontos tanúságok ne vessenek kárba.

És gondosan óvakodjanak mindazok, kik minket az állami függetlenségnek kivívásában azzal szoktak akadályozni, hogy a korona véleményére hivatkoznak — ezentul óvakodjanak ettől az argumentumtól, mert fel fogjuk mutatni tanúságainkat, és szemük közé fogjuk vágni mostani sikereiket.

Mi a függetlenségnek országgyűlésileg szervezett hívei, bátran elmondhatjuk, hogy a válságnak történelmi értékű sikere van. A nemzeti akarata nincsen többé akadályos. A Börne által álmodott alkotmányos monarchia győzedelmét ünnepeljük mi e válság eredményében. Börne úgy álmodta, hogy a korona egy pontum legyen az i fölött.

De a szabadelvűpárt nem dicsekedhetik ilyen eredménnyel. A mit ők nyertek, az csak Galgenfrist. Garancia nincs, pair-schub nincs, szolidaritás nincs. Megregulázott főrendiház nincs. A főrendek épen úgy fogják törvényes jogukat gyakorolni, mint eddig. Arra, hogy véleményüket megváltoztassák — abszolúte semmi ok fenn nem fog. A javaslatot tehát épen úgy le fogják szavazni, mint a multkor. A kormány épen úgy le fog mondani, mint a multkor. És akkor aztán nem lesz majd sem kecske, sem káposzta.

Az új kormány.

A királyi kéziratok.

A képviselőház elnöke hétfőn délelőtt megkapta a miniszterelnök átiratát, melyben dr. Wekerle Sándor tudatja báró Bánffyval, hogy Ő felsége e hó 9-én kelt elhatározásával őt a magyar minisztérium alakításával megbizni, e hó 10-iki (vasárnap) elhatározásával pedig, előterjesztésére, az ismert minisztereket (Szilágyi, Hieronymi stb.) kinevezni méltóztatott.

A miniszterelnök egyszersmind tudatja a képviselőház elnökével, hogy a kinevezésről szóló királyi kéziratokat, valamint a képviselőházhoz intézett királyi leiratot ő maga fogja a holnap ülésben a képviselőháznak bemutatni.

A miniszterelnöknek utóbbi kikötése, hogy t. i. a kéziratokat és a képviselőházhoz intézett királyi kéziratot maga a miniszterelnök hozza a képviselőház tudomására, kissé szokatlan forma, mert eddig mindig a képviselőház elnöke jelentette ezt be a Háznak és mint elnöki előterjesztést olvasták fel a kinevezési okmányokat és királyi leiratokat.

Wekerle a királynál.

Budapest, jun. 11.

Wekerle Sándor miniszterelnököt vasárnap délután két órakor a király hoszszabb kihallgatáson fogadta. Ezen az audiencián ő felsége jóváhagyta az új minisztérium névsorát. (Azonos a lapunk tegnapi számában közzétett listával.)

A földmívelési minisztériumot ideiglenesen báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter vezeti, mivel e tárca átvételére vonatkozólag a tárgyalásokat a miniszterelnök még folytatja.

A miniszterek még vasárnap este megkapták kinevezésüket. A két új miniszternek, báró Eötvös Lorándnak és gr. Andrássy Gyulának eskütelétét hétfő délelőtti tüzték ki. A volt minisztereknek, a kiket állásukban most ujonnan megerősített a király, nem kell újabb esküt letenniük.

Esküszünk!

Az ujonnan kinevezett miniszterek, báró Eötvös Loránd és gr. Andrássy Gyula, ma délelőtti tizenegy órakor tették le az esküt a király kezébe. Az eskütételnél az új rend szerint csak magyar méltóságok intervénáltak és pedig Wekerle Sándor miniszterelnök és gr. Széchenyi Gyula, magyar királyi főajtónállómester. Az eskümintát Tarkovich József államtitkár olvasta fel.

Báró Eötvös Loránd diszmagyarban, gróf Andrássy Gyula pedig huszárhadnagy egyenruhában volt. A király ezután a két új minisztert magánkihallgatáson fogadta. Delutáni egy órakor minisztertanács lesz, öt órakor pedig ebéd Wekerle miniszterelnöknel.

Miniszterek a pártkörben.

Az új minisztérium tagjai mind együtt voltak a szabadelvű körben, a hol általános örömmel fogadták őket.

A pártkörben nem voltak tegnap sokan, mert midőn szombaton este a szerencsés megoldásról értesültek, a vidékiek legnagyobb része elutazott, minthogy csak kedden lesz ülés a képviselőházban. Hanem a kik fenn voltak a pártkör helyiségében, azok siettek gratulálni a minisztereknek, főleg pedig az újaknak.

Először jött a politikai életben is egészen új, báró Eötvös Loránd, kit számos tisztelője és ismerőse azonnal körül fogott. Gróf Csáky Albin tegnap szintén ott volt a szabadelvű körben, s egyuttal elbucszott barátaitól és harcos társaitól, fentartván továbbra is a szellemi fegyverbarátságot, melynek a jövő politikai életben nem lesz csupán czimviselője, mert ha megszűnt is miniszter lenni, a számára nyitva álló nagy téren folytatni fogja a liberális haladás harczát.

Gróf Csáky Albin hoszszasan értekezett utódjával, kiről mindenki tudja, hogy mint tudós tanár és nagynevű atyja elveinek hű követője, eddig is ugyanennek a szabadelvű politikának volt híve, jóllehet az aktív politikában nem vett részt.

Kinevezése szétfoszlatta azt a legendát is mintha atyjának megígérte volna, hogy távol marad mindig a politikától s azért nem léphet be soha a kormányba.

Ez csak mese volt. Gróf Csáky Albin től bucsuzva, az összes jelenlevők kifejezték sanálatukat, hogy őt elvesztették.

Később megjelent gróf Andrássy Gyula is a körben, a hol régi barátai szerencsekívánatokkal fogadták.

A pártok.

A függetlenségi és 48-as párt, valamint az orsz. függetlenségi párt a kormányval szemben elvi álláspontra helyezkednek, vagyis leszámítva a függetlenségi és 48-as párt ama töredékét, mely a szabadelvű reform ellen esküdött, a liberális egyházpolitikai javaslatokat támogatják.

A nemzeti párt legelégedetlenebb a megoldással, mert már abban a hitben élt az utóbbi napokban, hogy nem sikerül megoldani a kormányválságot és a király kénytelen lesz belemenni olyan kabinet-alakításba, melyben Apponyi Albert grófra is reflektáltak volna. Nem volt ugyan semmi plauzibilis ok erre a hitre, de meg volt a párt kebelében; azonban ez az ábránd szombaton teljesen megsemmisült. Ez az oka, hogy az új minisztériumot a párt kedden keményen meg akarja támadni.

A földmívelési tárca.

A földmívelési miniszter székének eddig még nincsen gazdája. A miniszterelnök ma is egész napon keresztül tárgyalta ebben a kérdésben, mindez ideig azonban eredményre nem jutott. Így Károlyi Tibor gr. újból határozottan kijelentette, hogy nem fogadja el, Apponyi Sándor gróffal szintén így áll a dolog; ő sem érez magában hajlandóságot a földmívelésügyi reszortjának élére állani. Rajta kívül még Széchenyi Sándor gróffal, Tolnamegye főispánjával folytatnak tárgyalásokat.

Valószínű, hogy ezek a tárgyalások más személyiségekkel is még napokig fognak elhúzódni. Erre mutat különben az is, hogy a király ideiglenesen Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert bízta meg a tárca vezetésével.

Az új miniszterek.

Két derék apának a fia lép be a Wekerle kabinetnek arra a két helyére, mely az imént lefolyt válsággal szorosan össze nem függő személyes okokból ürült meg — olyan két férfiut, a kiknek működéséhez ha nem mutatnak is föl mind a ketten a politikai küzdőterén aratott babérokat, reményeket lehet fűzni.

I. Báró Eötvös Loránd.

Eötvös Loránd báró 1848-ban született, jul. 27. Budapesten. Atyja Eötvös József báró, 1848-ban az első felelős magyar kormányban Magyarország közoktatási minisztere volt. Gondos nevelésben részesült. Gimnáziumi tanulmányait részben otthon, részben a kegyesrendieknél végezte. — Az egyetemi tanulmányait Budapesten kezdte. Aztán kiment Königsbergába, Heiderbergába, hol Prichhoffot, Bunzent Holmhoitzot hallgatta.

Kivált a természettudományok és matematika terén tűnt ki és summa cum laude nyerte el a tudori kalapot. 1870-ben haza jött és nagy figyelmet keltett tudományos felolvasásaival és értekezéseivel. 1871-ben egyetemi magántanár, 1872-ben rendes tanár lett. Neje Gizella, Horvát Boldizsár leánya. A tudományos akadémia 1873-ban levelező, 1883-ban rendes tagjává, később pedig Trefort halála után elnökévé választotta. Eötvös Loránd báró ez évben rektora volt a tudomány egyetemnek. Báró Eötvös Loránd irt több apróbb értekezést, de nagy, rendszeres munkát nem irt. Ellenben lefordította magyarra Helmholtz kedvelt kisebb értekezéseit. Résztvett minden enquetében, mely közoktatásügyi kérdésekre vonatkozott és tudvalevőleg konokul ellenkezett Csáky alatt a középiskolai oktatás terén megkísérelt szervezési kísérletet. Érületére szabadelvű feltétlenül, aki teljes meggyőződéssel lép Csáky gróf egyházpolitikai örökébe, de a közoktatás terén nyilván más utakat fog követni. Sógora Plenernek, az osztrák pénzügyminiszternek. Mint parlamenti szónok és debatter eddig fel nem tűnt, de előadása tisztá, keresetlen és mindig tárgyalagos.

Gróf Andrássy Gyula.

Andrássy Gyula gróf. Született 1860. június 30-án, ifjabbik fia Andrássy Gyula gróf miniszterelnök és külügyminiszternek. 1892 óta belügyi államtitkár, mely állásáról csak az utóbbi válság során mondott le. A mikor atyja a külügyminiszteri hivatalt odahagyta, Andrássy Gyula gróf elhatározta, hogy diplomáciai pályára lép.

Egy darabig a konstantinápolyi és berlini követéseknél mint attaché időzött. Közben leszolgálta önkéntesi évét és 1881-ben kinevezték a 4. sz. huszárezred tartalékos hadnagyává.

Berlinben a gróf gyakori és szívesen látott vendége volt Bismarcknak. Hazatérve, az 1884-iki országgyűlés vége felé megválasztották szabadelvű párti programmal a csik-sz-mártoni kerület képviselőjének. 1887-ben ez a kerület újra, 1892-ben pedig a budapest-terézvárosi kerület választotta meg képviselőjének. Tagja a parlament mentelmi és pénzügyi bizottságainak.

Bécsi lapok a helyzetről.

A bécsi lapok egytől-egyik vezércikkben foglalkoznak a megoldással s üdvözlík ezt, mint Magyarországra és az egész monarchiára üdvös, örvendetes eseményt.

A „N. Fr. Pr.“ vezércikkében az utóbbi kínos eseményekkel azokat okolja, akiknek czélja volt a parlamentáris rendszert megbuktatni, a konzervatív nemesség uralmát megállapítani és egy oligarkacsoportnak kiszolgáltatni a politikai hatalmat. Nem a házassági javaslat okozta e harcot, hanem a törekvés, hogy szétrobantsák a pártokat és tehetetlenséggé süllyesszék a parlament jogát. Ezek a törekvések már régen sejtették a zivatart kitörését, még mielőtt menydörögve beköszöntött. Bizonyosnak tartja, hogy Magyarországon a reakció sose fog győzni. Miniszterek bukhatnak, de a krízis megmutatta, hogy Magyarországon a szabadság sohasem vesztet el, mert a nép szívében gyökerezik, s mert védi a nemzet képviselőinek bátor elhatározottsága.

A „N. W. Tagblatt“ szerinte a király döntésére irányadó volt az a magyarázat, a melyet Wekerle nyújtott a helyzetről. Wekerle az uralkodó előtt kijelentette, hogy ő személyét készségesen feladja az ügyért, de egyuttal kijelentette, hogy attól tart, hogy sem ő, sem a kabinet más tagja nem lenne képes az egyházpolitikai javaslatokat sikeresen védelmezni, csakis Szilágyi. Wekerle ecsetelte továbbá Szilágyi nagy lelkesedést Magyarországnak a másik államfélhez való államjoga viszonya iránt, továbbá azt a nagy buzgalmat, a melylyel Szilágyi a dualizmust megvédte ama vehemens támadásokkal szemben, melyeknek ez az államjogi alap ki volt téve. Wekerle eme magyarázatai ugylátszik tényleg előidéztek a kívánt hatást és azoknak köszönhető, ha holnap Szilágyihoz eljut a király által igazságügyminiszterré való meghívatása.

A „W. Tagblatt“ a kimenetelnek nem adóztat nagyobb elismeréssel, minthogy az Magyarország és a monarchia körülményeinek és reális szükségleteinek teljesen megfelelt. A politikában nincs nagyobb és magasabb siker, mint ez. Akármilyen nehézségekkel találkozott is az egyházpolitikai reformok továbbvittele: az ut immár világosan ki van jelölve, azt követni kell, és a főrendiház számára a Wekerleminisztériumak Szilágyival való visszahelyezése a legvilágosabb és leghatározottabb kinyilatkoztatása a korona ama kívánságának, hogy az egyházpolitikai reformok kérdését mielőbb befejezve öltájtja látni. A normális politikai ténykedés visszatérte szerencsés esemény Magyarországra és a monarchiára nézve. Ezzel meg van mondva minden.

A „Fremdenblatt“ eltér minapi nótaítoitól és most már reméli, hogy a királyi nagylelkűségnek, önzetlenségnek és a királyi bizalomnak e legújabb jele az egész magyar népből hálás, igazi méltatásra fognak találni és hogy az új Wekerle-kabinetnek sikerülni fog a királyságnak az annyira nehezen nélkülözött békét a sok vihar után visszaadni. Ha ez sikerül — ugymond — akkor az utolsó, sokáig tartó krízis hosszu időre meg van oldva.

Betiltott Kossuth-ünnepély.

Budapest, június 9.

A magyar szabadságharc dícsőítésére a mai napon ünnepélyt akartak rendezni a magyar fővárosban, — ámde a rendőrség az ünnepélyt betiltotta.

A rendőrség nem engedte meg, hogy Kossuth, Petőfi, Batthyány, Bem alakjait élő képekben mutassák meg a főváros lakosságának, mely így hazafias lelkesedést és független érületet tanusíthatna. Kétségtelen, hogy ugynevezett loyaltitás vezette a rendőrséget ezen tilalma kiadásánál, mert hisz nemrég még tudomásul vette az ünnepély bejelentését, de most azzal a megokolással, hogy a király Budapesten időzik, hatósági erőszakkal az ünnepély megtartását megakadályozta.

A felháborító esetről a következő tudósításunk számol be:

Az egyesült magyar asztaltársaságok központja, mely mint egy 16 asztaltársaságból áll és 1500 taggal bír, s mely a magyarosodást Budapesten annyira fejleszti Kossuth halála után. elhatározta, hogy a három havi gyász leteltével a Kossuth életéből vett történelmi eseményeket bemutatja előképek alakjában. Az asztaltársaságok az ünnepélyt a városligeti Klemens-féle kert e czéla felállítását szinkörében akarták megtartani. Hogy a siker nagyobb

legyen, Kreith Béla grófhhoz fordultak s Kreith a birtokában levő 1848—49 ereklyemuzeumból eredeti öltözköztetési és fegyvereket adott kölcsön a rendezőknek. A programot a következőképp állapították meg.

I. A magyar nemzet ébredése: (Kossuth, Főtű, gr. Széchenyi, gr. Batthány, Vasváry alkjái.)

II. Táncsics Mihály kiszabadítása (1848. márczius 15. é.)

III. Az első felelős magyar miniszterium.

IV. Lamberg gróf megöletése.

V. Kossuth Lajos beszédet tart Czeglén.

VI. „Kossuth Lajos azt izente“ feliratu zászlóval indul a fegyvert fogott nép.

VII. Roth és Philippovits ozorai fegyverletétele 1848. okt.

VIII. Gr. Guyon és a branyiszkoí pap.

IX. Bem apó Szebent elfoglalja 1849. márczius 11.

X. Kossuthot kormányzóvá választják 1848. április 14.

XI. Budavár bevétele 1849. máj. 21.

XII. Kossuth bucsuja a haza hártárán.

A főkapitányság a mulatságra és az élőkép bemutatására már két hét előtt adta meg az engedélyt, de tegnap hivatalos átíratással értesítette az elnökséget, hogy a tervezett Kossuth-ünnepelyt nem engedheti meg. Sőt a lovasbandériummal tervezett kirándulást is megtiltotta, — hír szerint — egyszerűen azzal az érveléssel, hogy Kossuth ugyanis már meghalt és tünnetui nem szabad, mert itthon van a király.

Az asztaltársaságok elnökei, tekintettel a jótékony és hazafias célra s tekintettel arra, hogy az élőkép már előzetesen nagyobb összegekbe és sok fáradságba kerültek, hajlandók voltak a programból „Lamberg gróf megöletése“ és a „Kossuthot kormányzóvá választják“ című képeket kihagyni, de erre a rendőrség azt felelte, hogy alkudozni nem akar, és ha az élőkép bemutatásától és a kivonulástól a rendezők el nem állanak, a rendőrség egyszerűen beszünteti az ünnepélyt. Az elnökök erre az élőképektől, a kivonulástól elállottak, az ünnepély ezen legkiemelkedőbb része elmarad. Megtartották azonban a szavalatokat és az ének-részeket. Királyi Antal, az Irányi-asztaltársaság elnöke mondott ünnepi beszédet, de még ezt is megzavarta a rendőrség kiküldött tisztviselője, Tóth fogalmazó, ki formálisan kérdőre vonta a szónokot lázító beszédéért. Az ünnepi közönség e beavatkozást mély megbotránkodással vette tudomásul.

Sajtóügyi végtárgyalás.

Kolozsvár, jun. 12.

Tizenkét oláh pópa ült ma a kolozsvári esküdszék előtt mint vádlott.

Azzal voltak vádolva, hogy a „Repika“ pör hat elíteltjéhez üdvözlő iratot intéztek s ezzel a büntető törvénykönyv 174 §-ába ütköző vétséget követtek el.

A tizenkét pópával, a Tribuna akkori szerkesztője Baltes András és kiadója Popa Neksa János is vádolva voltak, mivel az üdvözlő irat a Tribuna 1893 évi okt. 2—4-iki 219 számában jelent meg s ök is a bünt. trv. könyv szakaszaiba ütköző köteles gondosságot mulasztottak el, mikor a czikket a Tribuna hasábjain közzé tették.

A végtárgyalást tekintettel a vádlottak nagy számára a Redoutban tartották meg s 8 óra helyett a többek

késése miatt csak háromnegyed 10 órakor volt megkezdhető.

A végtárgyalást mint elnök Mikó Imre törvényszéki bíró vezette. Szavazó bírák Csiszér Károly és Nesztör László voltak. Jegyzett Jékei Dániel, tolmácsolt dr. Lehman Róbert törvényszéki tolmács.

A vádhatóságot Lázár Aurél kir. ügyész képviselte; a kisegítő ügyész Kócsi Andor volt.

Védők dr. Tripon Gábor és dr. Ilea György ügyvédek.

A vádlottak valamennyien megjelentek.

A beidézett harminczhat esküdt közül azonban 15 hiányzott s míg ezek helyett újakat idéztek be ismét eltelt jó másfél óra. S az elnök csak 11 órakor nyitotta meg a tárgyalás folytatását.

Az egész végtárgyalás különben csekély érdeklődés mellett üres ház előtt kezdődött,

A hallgatóságot 2 oláh nő és 10—15 oláh fiatal ember, köztök több egyetemi hallgató képezte.

Ugy látszik ezeket a fiatal urakat az egyetemen ellenük megindított fegyelmi eljárás egy cseppet sem ártérálja megragadnak minden alkalmat a hol a magyar állam eszme ellen tüntetni lehet.

Tizenegy óra után elnök felvévén a végtárgyalás folyamát az esküdszék megalkul.

Mielőtt azonban ez megtörtént volna dr. Tripon Gábor védő az esküdszék illetékessége ellen kifogást emel s egyszerűsmin kijelenti, hogy a visszavetés jogával vádlottak nem élnek.

Lázár közzavdló a visszavetés jogával él és visszaveti.

Baróthy Jenő, Dulman Gézát, László, Domokos Antal, gr. Teleki László, Ladies Nándort. Weisz Józsefet, Mestitz Ferenczet. dr. Rudas Gerőt, Pákei Lajost, Székely Istvánt, Bogdán Pétert, Hóry Bélát.

Az esküdtbírók tagjai a következők lettek:

Szöke Bálint, dr. Csiki Viktor, Tanács József, dr. Kanicz Ágoston, Kirschner Jakab, Beteg Péter, Vadona János, Merza Gyula, Benkő Mihály, Winczenti Károly, Herczeg Lajos, dr. Gergely Albert. Pótesküdek Gyulai Árpád, Boros György.

Következik a nacionalék megállapítása.

Burczan János vádlott követeli, hogy az elnök direkt oláhu kérdezze, ne pedig tolmács közvetítésével.

Elnök ezt megtagadja.

Ilea és Tripon védők a miatt semmiségi panaszt jelentenek be, az összes vádlottak nevébe.

Jegyzőkönyvre vették.

A nacionalék szerint:

1. Burcan János alsó-sebesigör. kel. lelkész. nő, két gyermek atyja, katona nem volt, büntetlen előéletű.

2. Pap Constantin harinai g. kel. lelkész, nő, gyermekei nincsenek vagyontalan, katona nem volt.

3. Anka Sándor kerlési g. k. lelkész, nő, gyermekes katona volt, vagyontalan, büntetlen.

4. Bundayeun Mihály bilankai g. k. lelkész, vagyontalan, büntetlen.

5. Nikita Vaszilje kis-illavai g. kel.

lelkész nő, két gyermek atyja, — büntetlen.

6. Deák Traján fristeni gör. kel. lelkész büntetlen előéletű.

7. Moldován Tódor sajói gör. k. lelkészbüntetlen.

8. Timár János beladi gör. k. lelkész, büntetlen.

9. Bács János sajó-selymosi gör. kel. lelkész, családós, vagyontalan, büntetlen.

10. Szuja Nikita nyerczi gör. kel. lelkész büntetlen.

11. Marosan János sajó-kereszturi gör. kel. lelkész büntetlen.

12. Muresan Felician sajó-kereszturi gör. kath. lelkész büntetlen.

Baltes András szedő sajtóügyi vétségért 4-szer volt elítelve, jelenleg büntetés alatt áll.

Popa Neksa János nyomdász a Tribuna kiadója, büntetve volt márkétszer sajtóügyi vétségért.

Közzavdló kéri konstatálni, hogy Baltes itt nem mint fogoly, hanem, mint szabad ember védelmezheti magát.

Elnök konstatálja, azután eirendeli a vádelevél felolvasását.

Dr. Jékei Dániel jegyző felolvassa.

Dr. Tripon Gábor védő kéri, hogy röviden tolmácsolják a vádelevelet.

Dr. Lehmann tolmácsolja.

Elnök elrendeli az inkriminált czikk felolvasását.

Megtörténik dr. Tripon Gábor a fordítás hűsége ellen emel kifogásokat.

Ilea védő mindenben hozzájárul védőtársa kifogásaihoz.

Dr. Lehman tolmács, egyes kifejezésekre beismeri, hogy azok talán „erősebb“ értelmezésben vannak visszaadva, általában azonban a fordítás hitelességét fenntartja.

1 óra után elnök a végtárgyalást d. u. 3 órára felfüggesztette, s annak további folyamáról holnap tudósítunk.

Nyilatkozat.

A „Kolozsvár“ folyó évi junius 5-én 127-ik számában megjelent azon közleményt mintha Torda várossa az E. M. K. E. közgyűlésére gr. Apponyi Albert és Ugron Gábor országgyűlési képviselőket ugyanabban elfoglalt politikai hitvallásuk miatt **macskazenével** várta volna, mint irányzatos **híresztelést**, **Torda város vendégszerető jó hírnevének megrontására irányuló rágalmat legmélyebb megbotránkozásunk kifejezése mellett ezennel visszautasítjuk.**

A 100-as rendező bizottság folyó évi junius 9-iki gyűléséből.

Torda, junius 9.

MINDENFELE.

Kolozsvár, junius 10.

— **A kolozsvári bejelentő hivatal** újjászervezésére kérjük most ismétlenül a hatóság figyelmét. A mostani bejelentő hivatal, mint azt a hatóság is nagyon jól tudja csak komédia, mert semmiféle praktikus célokat nem szolgál. Az újjászervezésre nézve évek előtt utasítást adott a tanácsnak a közgyűlés is. A sajtó is foly-

tonosan sürgette. Újból felvesszük a sürgetés fonálát, most, a mikor K. Monostor idecsatolásával a hatóság emberei előtt nagyrészt még ismeretlen területen egy egész csomó kétes egzisztencia kebeleztetik be Kolozsvár városába. Sok bűnnek, sok kárnak, sok szerencsétlenségnek, hátramaradásnak fogja elejét venni a város, ha pontos nyilvántartási hivatalt fog beállítani.

— **A kolozsvári lövész-egylet** ügyeinek tovább vitelére kiküldött bizottság munkálatait még e héten megkezdí abból a célból, hogy a lövész sport üzésére a jövő hótól kezdve a közönségnek ismét alkalmat nyujtson. A bizottság, mint halljuk átaeszi a lövöldöt ugy a miként van s azon egyelőre ideiglenesen megteszi mind azokat az átalakításokat, a melyek a sport üzésének mielőbbi megkezdésére szükségesek. Ennek utánna a gyakorlati élet fogja előírni, hogy még minő átalakítások szükségesek a sport helyes irányban való fejlesztése szempontjából. A lövész sport iránt a közönség körében most jóval nagyobb az érdeklődés, mint volt a megelőző években és ez lehet, hogy magyarázatát találja a nemzetiségi mozgalmakban is. Ugy sport, mint védelmi szempontból az érdeklődés istápolását fontosnak tartja a kiküldött bizottság, azért minden lehető sűrűsben meg fog tenni, hogy a közönség körében minél szélesebb körben nyujtson módot a sport üzésére. Ujjabban a Nyegruz kereskedésében jelentkeznek többen a belépésre.

— **A Kárpát-egyesület fürdője** jul. 1-én nyílik meg. A fürdő Ó-Radna község mellett fekszik, új neve Radna-Borberek. Az idén teljesen be van rendezve. A meleg fürdő fel van állítva, a szobák bebutorozva. Az egyesület vendéglőjében igen olcsó szobákat lehet kapni, a koszt is olcsó és izléses. Szórakozásról az E. K. E. radna-borbereki osztálya gondoskodik, mely időközönként kirándulásokat rendez az Ünökör, Korongyosra stb. Az egyesület gondoskodott, hogy Beszterczéről mindig legyen kocsai a fürdőbe való szállításra. Tudakozódások az E. K. E. titkári hivatalához intézendők Kolozsvárra.

— **Sebesi Samu** „Korcsmárosné leánya“ című népszimnővét — mely közelebbről Marosvásárhelyt zsufolt színház előtt került színre, — Leszkay András az arad-nagyvárad színtársulat igazgatója is előadásra elfogadta. A darab tehát Nagyváradon is előadásra kerül a nyár folyamán.

— **Köszönet nyilvánítás.** Az E. M. K. E. f. évi junius hó 3-ikán Tordán tartott közgyűlése alkalmával rendezett hangverseny táncszertélyen felülfizettek: Gajzágó Tivadar 5 frt, Mendel László 3 frt, Jenei Géza 3 frt, Kénosi Sándor József 3 frt, Kende Péter alispán 3 frt, Miksa Imre 3 frt. Érsek Elek 2 frt, Csipkés Ödön 2 frt, Nagy Miklós birtokos 1 frt, Király József 1 frt. Összesen 26 forintot. Midőn ez alkalommal is legmélyebb köszönetünket nyilvánítjuk a nemes adakozóknak, egyuttal szíves tudomásra kívánjuk hogy fenti összeget mai napon az E. M. K. E. Tordaranyosvármegyei választmányának átküldöttük. A 100-as rendező-bizottság f. évi junius hó 9-iki gyűléséből. Torda, 1894-junius 9.

— **Torna-vizsgálat.** A kolozsvári ev. ref. főtanoda növendékeinek e hó 11-ikén

volt meg a torna vizsgálat a torna-vívoda nyári helyiségében.

A vizsgálatot szép számú érdeklődő közönség nézte végig, kik azon meggyőződéssel távoztak, hogy egy élvezetes utánjuk volt. A vizsgálat kezdetét a katonás jelentések nyitották meg, mely után a szabad és rendgyakorlatok vették kezdetüket. Öröm volt látni a fiatalság egyöntetű, szabályszerű gyors mozgását és ügyes magatartását. A rendgyakorlatok kimagasló részét a műrendgyakorlatok tették, melyek igen szépen sikerültek. Itt érvényesült a legszebben a fegyelem és rendfontartása, mely teljesen lekötötte a működő ifjúság figyelmét, denem a jókedvével együtt. Jó kedvvel és lelkesedéssel végezték a gyakorlatokat, melyek igen tetszetősek s gyáson combináltak voltak. Dicséretére válik az intézet tornatanárának, hogy szerfelett sok tanórát mellett is figyelmét ezen tornászati műfajra is kiterjeszti s igyekszik a növendékekkel azt meg is szeretetni, a geometria alakok ügyes összealkotásánál föltűnt a négyes zászlógula, melyet a közönség zajosan meg is tapsolt. A csapat tornázás is szép képet nyujtott. hol 34 csapat különböző tornaszereknél mutatta testi ügyességét. A rend és fegyelem mindenütt fenn volt tartva. A csoportos mozgásokat az egyénenkénti versenyek követték, melyek igen szép eredményt nyoltak le minden legkisebb baleset nélkül.

A versenyekből kintűnek a következők: Futásból, Kertész K. Debrecezen P. Herszényi A. Bozsodi J. Máthé Gy. Végh K. Winkler J. és Zeyk József. A rudmászásból: Fabinyi L. Nagy G. Nagy J. és Bozsodi János. Sulydobás 10 kgr. golyóval távolaságra: Gyarmathi B. 11 m. 9 cm. Veres F. 10 m. 85 cm. A sulyemelésnél az egész közöl kimagaslott Almásky Samu VII. oszt. kit tanuló társai a tanoda herculesének neveznek és Veres Ferencz V. oszt növendék. A társas gyakorlatok közül bemutatott körjáték ügyességét és figyelmet vettigénybe, melyet az I. oszt. ügyesen és jó kedvvel játszott. A verseny kötélyhúzásnál a II. oszt. lett győztes kétszeri húzással. A vizsgálat Parádi Kálmán tanvezető tanár alkalmoszerű buzdító beszéddel zárta be, a nyertesek kihirdetésével, a VI. oszt. növendékeinek helyes és komoly magatartását s egész évben tanusított szorgalmát.

A vizsgálatot nagyon szépen sikerültnek nyilvánítjuk. Nem mulasztjuk el e helyen fölemlíteni azt, hogy az ily nyilvános torna vizsgálatnak a tanuló ifjúságra mekkora erkölcsi hatása van, hol számot adnak arról, hogy nem csupán a lelket, de a lélek lakhelyét a testet is művelve lépésről lépésre haladnak előre.

— **Muszkaállapot.** Ma két székely atyafi jelent meg szerkesztőségünkben és elmondták a Muszkaországban is számottevő hivatalos azt hatalommal való vizsgálést, a melyben Tussai Gábor úr jóvoltából részesültek. A két székely valami szötteket hozott a vásárra eladni. Tegnap este felé szállásukra térve valahol a fürdő utca körül egy félreeső és nem is igen tisztán tartott külváros részben valami felette csekély és ilyen vásáros időben figyelemre sem méltó köztisztasági kihágást követtek el. Ilyen kihágást minden este, minden kávéház és vendéglő előtt százan követnek el anélkül, hogy a rendőrség figyelemre méltatná. Most azonban valami okvetetlenkedő mihaszna bekísérte őket Tussai ur eleibe és mint napos alkápitány a két ártatlan embert **tegnap a késő délutántól fogva ma reggelig elzárta**. Ezt a vakmerő hivatalos hatalommal való visszaélést ezennel a főkapitány illetve a polgármester ur figyelmébe ajánljuk.

V.

Eszményi karácsony reggel volt — fényes, tiszta, ámbár nagyon hideg, de a nap sütött a sötét kék égből, s ragyogó zuzmára borította a levelektől megfosztott ágakat és csillogott minden fűszálon. Egyike volt ez azon mosolygó téli napoknak midőn a természet legszebbnek mutatja magát.

Forsyth Dick a Hall ebédlőjének az egyik ablakánál állott, s a saját szép birtokára olyan szemekkel nézett ki, melyek sokkal szomorubbak voltak mint hogy annak szépségeit méltányolni tudnák. A házi személyzet egy kissé meglepte nagyon kora reggeli megjelenése által; s az öreg kalmár ugy találta, hogy az ő karácsonyi üdvözlőletére szórakozott mosolylyal és gondtalan hangon válaszolt, nem az ő szokott szívélyes, udvarias és barátságos modorával, mihez az ő régi és hű öreg cselédjei, kik őt kis gyermekkorától kezdve ismerték megvoltak szokva.

Valami bosszúsága volt tegnap este gondolá az öreg kulcsár; a fiatal gazdán nagyon sápadt volt és dult arcu, midőn tegnap este, egy jó félóra mulva a lelkész-nél vacsoráló társaság haza jövele után is haza jött. Talán Szidi kisasszony bosszantotta meg; kinek a szobalánya azt mondta a gazdasszony szobájában, hogy a kisasszonya nagyon haragosan jött haza.

De nem a Szidi leplezetlen bosszúsága és nem az anyja hideg megróvása okozta a Dick álmatlan éjszakáját és hoztak azt a fáradt kifejezést a szemébe. Szidi talán soha sem volt oly távol a gondolatból mint mostan, midőn kezeit a kabátja zsebjébe dugva a parkba kinézett.

(Folyt. köv.)

AZ ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1894. Junius 12.

A doktor Gordon engesztelő áldozata.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ számára fordította:

AMIKA.

IV.

(Folytatás.)

(11)

Gordon és leánya az iskola épületekhez érkeztek, az iskola sötétben emelkedett fel előttük. A kis cöttagebból tűz és lámpa világa fénylett. A Squire, távolról kísérve őket, nem hallotta a megkönynyebbülésnek azt a nagy zokogását kitörni a leány fehérjékéről, midőn atyját a kis kapu keresztül a házakhoz vezető ösvényen felvezette, a Gordon hangját megudta különböztetni, a mint az a csendes fagyos léghen durván és bosszusan beszélt. — Egy pillanat mulva hallotta — Dick utánunk a Cottage ajtaját betevődni, és ő is megkönynyebbülve sohajtott fel.

Midőn a kis kerítés ajtajához érkezett megállott és ahhoz támaszkodott. Egy világot adott volna, hogy a cöttageba belépésen és Filippának azt a segítséget nyújtsa, a mire annak szüksége volt. De nem merte azt tenni; nem volt joga hozzá, mondá magában, még nem volt joga hozzá; de és ekkor ajkait összeszorította. eljön az a nap midőn joga lesz azt tenni, mert eléggé szereti a leányt, hogy visznot szeretetét megnyerje.

A kis cöttagek az egyik felső abla-

kából csakhamar világosság látszott; az ifju felment a kis ösvényen s a nappali szoba ablakán benézett.

A szoba üres volt; a tűz csendesen égett; a kis teázó asztal csinos csészével és tányérjaival érintetlenül állott; a lámpa meg volt gyujtva és rózsza színű ernője alatt tisztán égett.

Az épület homlokzata előtt elhaladva a Squire a Cottage hátsó részére ment. A konyha tiszta volt, a tűz égett, az asztalon egy kis lámpa állott és ennek a világánál látta Dick, hogy az a kis kerek szemű leány, a ki Szidit annyira mulattatta elaludt s fejét a karjára hajtva az asztalra volt dölve.

Látszott rajta, hogy a gazdájá és aszszonya belépte nem ébresztett fel és Filippa nem háborította. Dick helyesen gyantotta, hogy a fiatal tanítóné örült, hogy az atyja szegényítő állapotát el tudta titkolni egy gyermek előtt.

— Az ifju vissza ment a bejárathoz csendesen próbálta meg a kilincset, mely érintésére engedett; az ajtó nem volt bezárva csak betéve és a Squire bement.

A mint a folyósóban egy pillanatra megállott, a lábai előtt egy kis csomó barna posztót vett észre s gépiesen lehajolva felvette.

A Filippa sötét kék posztó köpenyegje volt, s az ajkaival érintette annak a durva redőit a mint felakasztotta arra a helyre, melyet előbbi otlítékor a kis folyósóban elfoglalni látott. aztán csendesen nyitotta ki a nappali szoba ajtaját és bement.

Első cselekedete határozottan gyakorlati volt; a tűzhelyhez ment a kialvóban levő szénét össze kaparta, fát rakott rá és a tüzet felélesztette.

Elsőzör történt az életben, hogy ilyen közönséges házi dolgot végzett és sikerülni látta.

A feje felett lépteket hallott, de ezen gyenge neszt kivéve a házban kevés vagy éppen semmi zajt sem hallott. Elnehezült a szíve a mint várakozott és az általa látott szenvedésre gondolt s a leány hősies bátorságára, gyöngéd kitartására és türelmére.

Körül nézett a szobán melyet a leány ujjai oly csinosá tettek és a hol minden oldalon az atyja iránti gyöngéd szeretetének és odaadásának a nyomait látta, azon atya iránt, kinek nyomorult gyengesége mind a kettőjüket a mostani állapotukra juttatta.

Most már sok mindent megértett a mi e két vagy három nap alatt mióta doktor Gordont és a leányát ismerte gondolkozóba ejtette. A férfi magos műveltségű modora és ragyogó értelmi tehetségei éppen ugy nem találtak az állásával, mint a leányáé azzal az állással, melyet most elfoglalt; művészies izlésüknek oly sok bizonyítékai maradtak fent, melyek egy boldogabb vagy legalább fényesebb és kényelmesebb életéről tanuskodtak.

Ez a nyomorult szenvedély volt az, a mi a doktor Gordon gyakorlatát elvesztette és visszalepni kényszerítette arról az állásról, melyet szeretett, mert még mindig keseri bánkodással és sóvárgással beszélt róla.

Ez volt az, a mi a fiatal leánynyal egy olyan, a képességeihez mérve alantas állást elfogadtatott, de a mely állás neki otthont adott, melyet az atyjával megosztott. — Dick azt gondolta, hogy ő el tudja képzelni Filippának minden szenvedését, türelmét és kedvességét és a lábaihoz tudott volna borulni, — hogy őt imádjá.

Vajjon haragudni fog, midőn lejőve őt ott találja?

— Vajjon őszinte részvétét nem telen

kíváncsiságnak vagy a dolgaiba való beavatkozásnak fogja tekinteni?

Vajjon megengedi, hogy segítségére próbáljon lenni? Vajjon nehéz terhet megosztja vele és az által könnyíti annak a súlyát? — Nem nézheti őt idegennek.

Igaz, hogy csak kétszer találkoztak, de azért ő szerette Filippát és talán lehetséges volt, hogy ily rövid idő alatt az is megtanulta őt barátjának tekinteni.

Fent az emeleten a léptek és mozgások megszűntek és csendesség volt. A Squire szíve gyorsabban dobogott; Filippa mindjárt le fog jönni. Talán látni fogja őt és megfogja a kezét és e gondolatra reszkett el a saját keze.

Hallgatozott, de a csendesség egy ideig zavartalan maradt; ekkor egy ajtót hallott nyílni és betevődni, s a szőnyegtelen lépcsőn lassu léptek zaját és ekkor a nappali szoba ajtaja kinyílt s Gordon Filippa belépett.

Halálos sápadtság borította az arcát, szeméi be voltak esve, vonásai megnyultak s az ifju alig tudta a fájdalom kiáltását visszafojtani a mint e néhány órai szenvedés által okozott változást meglátta.

Lassan jött előre, léptei nehezek és vontatottak voltak, gyapju ruháját huzta maga után, kezeit kinyujtotta, mint ha nem látná az utat és tapogatózna. Dick a bánat elfojtott kiáltásával tett egy lépést feléje, és amint azt tévé, a leány bágyadtan emelte fel a szeméit s oly különös üres tekintettel nézett reá.

— Ne haragudjon, — mondá az ifju szeliden; nem tettem róla, be kellett jönnöm. Bocssáson meg.

A leány halvány ajkai megnyitak, de nem jött hang azokról; gyenge alakja megingott, szeméi lecsukódtak és Dick megfogta a mint esett.

Kolozsvárt, 1894.

Tízezer forint az Emkének. Egy alatt három nagyobb hagyaték szállt M. K. E.-re, mely iránt a példás kezes eredményes működés következtében bizalom folyvást emelkedőben van. Kálmán 700 hold földet kitevű és egyik Zsigmond dormándi birtokos 100 000 ftos hagyatéka után, a napokban ítélt oda egy harmadik hagyatékot Emkének. Ugyanis a nagyenyedi törzsek Balog János tövisi birtokosnak 100 ft értékű birtok-hagyatékát adta minden kifogás és ellenvetés nélkül. — Ezen van az Emkének br. Orbán Balázs-hagyatéka is s ha ezekhez vesszük a Kun Kocsárd által hagyományozott algyői birtokot, melyet évek előtt az azóta 100 000 frtnyi befektetés nélkül 300 000 Ft becsülték, bizvást elmondhatjuk, hogy M. K. E. az ország egyik leggazdagabb birtokosa.

Mária-Dorothea-Egylet erdélyi részén, június 6-án rendezett gyermek- és ifjúsági munkái közzéadására a következő iskolák: román kath. belyárosi leányiskola 63 ft, Szabó-féle iskola tizenkét ft 6 kr, kökerti román kath. isk. 6 ft, lyceumi elemi isk. 26 ft, algyői iskola 24 ft, belyárosi ref. leányiskola 6 ft, külmagyar-utcai ref. isk. 33 ft 90 ft, unitárius leányiskola huszonegy ft, unitárius elemi isk. tizenkét ft 20 kr, képezői gy. isk. 9 ft 23 kr, felsőbb leányiskola 60 ft, román coll. el. isk. 20 ft 30 kr. Tehát az isk. által váltott bázisok és felülfizetésekből becsült összegük tizenkét ft 34 kr. Az összes kiadások a mulatság rendezésénél 385 ft 50 kr. A közönségtől befolyt bevételekből fedezték a tisztá jövedelmét a „Tanítónők Otthona” a fordítottat. Az összes számadatok felülvizsgálata rendben találtattak. A nagy közönség és támogatók által hálás köszönetet mond a bizottságnak.

Köszönetnyilvánítás. A székelyudvarhelyi kollégium tanuló ifjúságának, június 6-án, Szegesvárt, a Winter-kert csarnokában rendezett jótékony-célú iskolai hangversenyén, melynek jövedelme 95 krt jövedelmezett, felülvizsgálata: Haller Lujza grófnő tizenhárom ft 50 krt, N. N. 50 krt, Pollák Dávid 30 krt, Waldbaum 50 krt, Pallós József 30 krt, Falatott egy ft, Bretter Sámuel 50 krt, Szabó József 50 krt, Gyárfás Málin 5 ft, Szabó László kir. tanfelügyelő 50 krt, dr. Krausz kir. Fogadják a szives adakozók — jótékony célra tett adományaiért — a székelyudvarhelyi kollégium tanári karának és tanuló ifjúságának hálás köszönetét.

Kinevezés. Orbok Ferenc adó-vezetőnek a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte a kolozsvári m. k. Ferenc József tudomány-egyetem quae-
stora.

Sikerült vizsga. A k-monostori kath. iskolában most tartották meg a vizsgákat. A jelen voltak teljes megelégedéssel látták a vizsgák szép eredményét. Különösen a kezdők vizsgája lepett meg minden jelenlevő fényes sikerével, a Watz Erzs. jeles tanítónő érdeme.

Tudomásul. Köztudomású hozatik, hogy a kolozsvári szőlő-hegy területén lévő vadászati jog, folyó év július elsején délután fél 3 óra-ig árverés után a többet ígérőknek az idejében átadott kiadatt. A fenn említett árverés a hely-pásztor kalibájánál tartatik meg, mely a telek értesítetnek. Az igazgatóság.

Adomány a mentő-egyesületnek. A Zsigmond nyug. vasúti igazgató és a szamosfalvi vasúti szerencsétlenség helyszínelője, mint szakértőnek történt kiküldetésére a részére megállapított 7 ft szakértői díjt a Kolozsvári önkéntes mentő-egyesületnek adományként fogadja nemes szívű elkötelezett hálás köszönetünk nyilvánítását. A mentő-egyesület elnöksége.

A kolozsvári kereskedők közt mozgalom indult, hogy a nyári holt-saison tartama alatt, hetenkint egyszer, pénteken délután egy kis összejövetelt rendezzenek a „Herczogovina” nyári kiránduló helyén. Ezen kirándulások nem csak egészségi szempontból volna előnyösek, hanem az alkalmossal akarják megbeszélni a Kolozsvárt felállítandó kereskedő mentő-egyesületét is.

A „Hunyadmegei történelmi és régészeti társulat” ez évi rendes közgyűlése Déván, június 17-én d. e. 10 órakor kezdődött a nemzeti kaszinó nagytermében tartandó meg.

A sz.-udvarhelyi kereskedők és kereskedő ifjak saját pénztáruik garapítására 1894. június 24-én az ev. ref. colleg. kerthelyén zártkörü nyári táncmulatságot rendez.

Gyászhir. Tompai Bothos Kálmán első éves jogász, M.-Vásárhelyt meghalt.

Pályázati hirdetmény. Az algyógyi m. kir. állami gróf Kun Kocsárd székely földmívelő iskola E. M. K. E. alapító igazgatósága 16 ingyenes és 4 mérsékelt fizetéses helyre, melyek f. évi október elsején töltetnek be, ezennel pályázatot hirdet. Az iskola célja: 2 éves tanfolyam alatt a befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő tanuló saját kis gazdaságuk okserzi kezelésére képesek vagy nagyobb birtokában a munkák felügyelése, vezetésére alkalmazhatók legyenek. Pályázat feltételei a következők: 1. Az ingyenes helyekre csak kizárólag a Háromszék, Csik, Udvarhely- és Maros-Tordavármegei székely és a csángó község illetőségű földmívelő ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanuló a teljes ingyenes oktatásán kívül díjtalanul nyerne: élelmezést, lakást, bútorral és ágyneművel, fűtést, világítást, mosást, betegségek esetén orvoslást, az oktatáshoz szükséges tankönyvet és gazdasági eszközöket. Kap minden növendék ruházatra évenként tizenöt forintot és szorgalmá-
hoz képest évenként tizenöt forint munkabérré is.

számíthat. 2. A 4 mérsékelt fizetéses helyre pályázhat bármely magyar honpolgár. Ezek minden hó elsején élelmezésükre 9 ftot fizetnek az iskola igazgatóságánál. Az ezekre a helyekre befogadottak csupán élelmezésben részesülnek; lakásról, fűtésről, világításról stb. saját költségükön tartoznak gondoskodni. Egyebekben a benlako tanulókkal egyenlő kötelezettség alatt állanak, 3. Mind az ingyenes, mind pedig a bejáró fizetéses helyekre rendesen csak oly a földműves osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, kik katonakötelezettségüknek eleget tettek, vagy a m. kir. honvédséghez seroztattak be, vagy hadmentességet nyertek, és mezei munkák végzésére ép, egészséges, erős test alkattal bírnak, mit orvoslás tartoznak igazolni. Folyamodványok f. évi augusztus 15-ig Algyógyra (Hunyadvármegye, posta helyben) a földmívelő iskola igazgatóságához nyújtandók be. Folyamodványok követték a következők: a) Keresztlevél; b) Iskolai bizonyítvány, hogy az illető írni, olvasni tud; c) Pályázó vagyonai állapotáról szóló hiteles bizonyítvány; vagyontalanság esetén szegénységi bizonyítvány; d) Illetőségi bizonyítvány; e) Orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázó egészséges és mezőgazdasági munkát elbíró testalkatú, trachomában vagy fertőző betegségben nem szenved, védhímlővel sikeresen újraoltott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himlőt állott ki, esetleg, hogy a törvény értelmében fel van mentve a beoltás kötelezettsége alól. A védhímlőre vonatkozó bizonyítvány hiányában a növénydekt belépésekor az intézet orvososa újra beoltja. f) Erkölcsei bizonyítvány, ha az illető 3 korosztályt kiszolgált katoná, a katonai igazolvány is; g) Kiskorúság esetében szülei avagy gyámi engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet; h) Feleséges növendék, ha feleségét, illetve gyermekeit Algyógyra hozza, ki kell mutatnia, hogy mi módon tudja felesége fenntartani magát. A befogadandó tanulóknak belépése alkalmával egy ünnepöl és egy hétköznapi ruhával, 2 pár fehérneművel, 2 pár lábbelivel, 2 kötényvel és 2 törülközővel kell bírnia. Az iméntiből hiányzó felszerelést, vagy öltözködarabokat az igazgató-tanító a szobába helyezkedés előtt a befogadással beszerzett, esetleg számára későbbi munkakeresmenyek terhére előlégül bevásárolja. A fölvetés belépő növendék kötelezi magát, hogy tisztességes, szófogadó, szorgalmas lesz, kötelezettségének mindenkor megfelel, a tanfolyamot teljesen kitölti, mit ha elmulasztana, azaz, ha engedély nélkül előbb távoznék, köteles a reá addig az iskola által fordított költségeket pontosan akár egyszerre, akár az iskola igazgatósága által engedélyezett részletekben visszafizetni. Közhírré tétetik egyzersmind, hogy az erdélyi résznek oly vármegyéi, melyek alapítványi helyül évente százötven forint fizetésére kötelezik magukat, az alapítványra egy megfelelő kora olvasni és írni tudó növendéket küldhetnek, a ki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül. Algyógyon, 1894. június 7-én Gáspár József, igazgató.

A bukaresti kulturliga üzemlei ismeretese mindenki előtt; ez a liga tartja pénzzel a mi „mártírjainkat”, igazítja az oláh parasztságot és szítja az elégtelenséget oly országban, a melyly Oláhország csak legujjabbban lépett nemzetközli egyeségre. A liga most, — mint lapunknak Bukarestből írják — ismét nagyobb szabású izgatásra készül. Legutóbbi ülésén egy iratott szerkesztett, a melyben az erdélyi oláhok helyzetét ecseteli. Ezt a iratot megküldik a világ összes híresebb állam-férfiainak. „Jó lett volna”, — jegyzi meg ez alkalomból egy mérsékelt oláh lap, — „ha azt is megírják, mint támadták meg az oláh diákok, a kik annyira védelmezik a szólásszabadságot, egy véleményét szabaddan nyilvánító lap szerkesztőjét. Az illető államférfiak mindjárt világosabb képet nyernének a helyzetről”. Említettük már, hogy a jassy-i diákság tiltakozást bocsátott ki a kolozsvári ítélet ellen, Ebből az alkalomból tüntetéseket is rendeztek. A melynél a német konzulátus az „Ind. roum.” értesülése szerint éppen nem viselkedett úgy a mint ez várható volt. Mikor ugyanis a tömeg a konzulátus elé ért, Ohnessert dr., a német konzul, kilépett a palota erkélyére, magához hívatta a diákok küldöttségét és kijelentette, nekik, hogy „Németország mindig jó barátja volt Oláhországnak”. Ezen ugyan nem keltkedünk, de véleményünk szerint a német konzul ur nem azért van Jassyban, hogy magyar ellenes tüntetéseket vegyen részt. Igen szépen nyilatkozik az oláh jellem abban, hogy a bukaresti orvosok elhatározták, hogy betegeknek megtiltják a magyar fürdők látogatását. No már ennek a szenvedő oláh emberiség adja meg az árát. Az oláh orvosok nem mennek el a budapesti orvosi kongresszusra. Azt hisszük, ezt a tdomány nem nagyon fogja megsínyleni.

A monarkia két államának elnevezése. Bécsből írják a következőket: Tekintettel azon körülményre, hogy a monarkia két államának elnevezése gyanánt használt kifejezések „Bisleithania és Transleithania” a törvényben sehol sem fordul elő és mindazonáltal gyakran a katonai szolgálatban használtattak; a katonai hatóságokat utasították, ügyeljének arra, hogy a szolgálatban e kifejezések többé ne használtassanak, hanem, hogy a törvénynek megfelelően, a birodalmi gyűlésen képviseltkiráltságok és tartományokra nézve a helyes „Ausztia”, a magyar korona országaira nézve pedig a korrekt „Magyarország” kifejezés alkalmaztassék.

Stefánia özvegy trónörökösné levele Jókai Mórhoz. Jókai Mór, mint a Stefánia özvegy trónörökösné védnöksége alatt megjelenő „Oszták-Magyar-Monarkia” írásban és képbén — népmeseti és földrajzi illusztrált műnek szerkesztője, napok előtt azt a kérelmét fejezte ki a fenséges asszony előtt, hogy a Magyarországot leíró részt is szerencsésítse sajátkezü rajzaival:

(tudvalevőleg a fenséges asszony az oszták tartományokat leíró részt eddigelé több igen sikerült művel gazdagította.) Név szerint a Balatonvidék és Pozsony város környékének leírásához óhajtott a szerkesztő Stefánia főhercegnőtől sajátkezü rajzokat nyerni; az óhajtására mai nap a következő sajátkezü választ kapta a fenséges asszonytól:

„Kedves Jókai. Az az óhajtat, mely az ön barátságos levelében foglaltatott, melyet önnek szívesen köszönök, nekem nagyon hízoleg és engem megörvendeztet. Örömet teljesítem önnek azt az óhajtatát, hogy a mi munkánknak magyarországi részénél is föllépjek, mint munkatárs; annál inkább, mivel remélem, hogy ön mind-ezeket az én hiányos és egészen műkedvelő módon rajzolt képeimet azzal az elnézéssel fogja kezelni, melyre azok érdemesek. Az én szerény rajzaim nem fognak mérközhetni az ön költői szép leírásával a Balaton környékének. Azonban a fölem telhető legjobbat fogom megkísérteni, hogy az ön munkáját méltón ilusztráljam. A Pozsonyvidékről való rajzaimat majd később fogom önnek megküldeni. Nagyon örülni fogok, ha az ön munkáinak ígért részletét meg fogom kapni. Addig is legszívesebben üdvözlöm önt.

Stefánia.

A király nyári programja. A király tegnap este kilenc órákor az egész udvari kísérettel Bécsbe utazott s Magyarországra csak szeptember 16-án érkezik ismét vissza. Ekkor lesznek ugyanis az ősi hadgyakorlatok, még pedig első sorban Visegrádon, a honnan a király szeptember 17-ikén több napi tartózkodásra Balassa-Gyarmatra utazik. A mennyiben a delegációk, a mint az tervben volt, már szeptemberben ülészenek, a király Balassa-Gyarmatról Budapestre jön. Most egyelőre az uralkodó Lainzban marad, onnan pedig július 1-én Campiglióba utazik; Campiglióból pedig hosszabb tartózkodásra Ischlbe megy. Szeptember elsején az ősi hadgyakorlatokra Landskronba érkezik, a hol hetedikéig marad. Hetedikén a király Lembergbe utazik a kiállításra, onnan szept. 12-én iámét visszatér Bécsbe.

Oláhok titkos egylete Budapestén. A budapesti kir. tudomány-egyetem tanácsa arról értesült, hogy a fővárosban néhány román nemzetiségű egyetemi hallgató titkos egyesületet alakított, melynek célja az oláh nemzeti eszmék propagálása. Schnierer Aladár dr., az egyetem rektora ennek folytán — mint írják — hétfőn magához citált egyes joghallgatókat, kik értesülése szerint tagjai a titkos egyesületnek. Az egyetemi hallgatók izgatottan várják a kihallgatás eredményét s nagy érdek-lődéssel olvasgatják a dékani fekete táblára kissegezett idézet, mely így hangzik: Davidu György, Dósa Ágost, Maniu Gyula, Neamtii János, Onisor Győző és Varu Oktáv joghallgatók június 10-11-én délután 3 órakor a kir. tudományegyetem nagyságos rektoránál okvetlenül megjelenjenek. A mi értesülésünk szerint Maniu Gyula aelenőke az egyesületnek, elnöke pedig egy bölcsészethallgató, ki már teológiát végzett.

Kossuth képet nem lehet lefoglalni. Gyuláról írják a következő jellemző apróságok. A járásbírósgá foglalásra utasította K. J. végrehajtóját. A végrehajtó pontosan felvette a szobában található ingóságokat. Már végére járt a foglalásnak, a mikor a foglaltató rámutatott az ágy fölött függő Kossuth Lajos képre.

— Hát ez?
— Azt nem lehet!
— Miért?
— Mert az családi kép.

Az igazság érdekében azonban kijelentik, hogy XIII. Leó római pápa olajnyomatu képével már nem volt ilyen kiméletes, mert azt felvette a hitelező teljes megelégedésére.

Zeneestély. Nagy Gábor „Központi szálloda” étkező helyiségében ma a sz.-udvarhelyi híres zenekar fog játszani, Kozák Márton karnagy vezetésével. Ennek a zenekarnak a primása hívta volt ki Kóczét hegedű-párba.

Gyapju-aukció Budapestén.

Örömdetes haladásról adhatunk ma hirt, mely a magyar gyapjukereskedelem terén küszöbön áll. Az év folyamán ugyanis — valószínűleg már július közepe táján — a fővárosban londoni mintára gyapju-aukciókat fognak tartani. Ez aukciók elő-történetéből közöljük a következőket:

Az az óhaj, hogy a magyar gyapjuüzlet szabályoztassék, nem új. Különösen az utolsó évek folyamán a gyapjuiparban az a gondolatot, hogy a magyar gyapjuipartermékek okszerűbb értékesítése érdekében tenni kell valamit. Évről évre mind nagyobb tömegben lepték el a tengerentúli termékek az európai piacokat, évről-évre lehetett

tapasztalni, hogy azok minősége is tetemesen javul, annyira, hogy még a magyar uradalmak gyapjuipartermelési büszkeségének — lefinomabb fajta merinógyapjúnak — is félelmes versenytársa akadt túlról, úgy, hogy végre ez a termelvény is — miután éveken át majdnem sötétlenül kiállott minden árvaltoztatást — áldozatul esett az általános hanyatlásnak.

Csak természetes tehát, hogy számos követője akadt annak az eszmének, hogy a gyapjuüzlet egészségesebb utra vezető-dő, hogy egy erősebb verseny létesítése által oly árak lesznek biztosíthatók mindenki számára, hogy azokat az adott körülmények közt elérhető legmagasabbnak lehessen tekinteni. Ez a kívánság a kereskedelemügyi miniszterium vezetőjénél is visszhangra talált és Lukács Béla miniszter azokból a körökből, a melyeknek érdekében a gyapjuüzletre kihat, körülbelül egy év előtt ankétot hívott egybe, mely a jelenlegi egészségtelen állapotok orvoslására szükséges módokat megalkapításán fáradozott. Ezeknek a tanácskozásonak nem volt ugyan pozitív eredménye, de a mag, mely előbb-utóbb gyümölcsöt volt hozandó el volt vetve.

És tényleg már most arról adhatunk számot, hogy ezek az aukciók Budapestén a legrövidebb idő alatt létre fognak jönni. Ezért az érdem első helyen Károlyi István és Tibor grófokat, Magyarországi legnagyobb merinó-gyapju termelőit illeti, mert ők és József főherceg uradalmi központi jószág-igazgatósága jelentették hajlamukat legelőbb arra, hogy a helybeli bizományos czég Heller M. és társa által utolag meg-megpendített eszmét hajlandók pártfogolni és azt, hogy az ezen czég által rendezni szándékolta aukcióra gyapjuikat felküldik.

Erre a hathatós pártfogásra támaszkodva a nevezett czég megette a szükséges lépéseket a kereskedelemügyi miniszteriumnál, hogy az 1888. évi XXII. törvények értelmében a benyújtott alapszabályok alapján az engedélyt gyapjuaukciók rendezésére megkapja. A kereskedelmi miniszter a napokban adta meg az engedélyt úgy, hogy július hó folyamán lesz lehetséges az első aukciót megtartani. Ezt követik aztán a vevők és eladók érdekeinek legmegfelelőbb időközökben majd a többi árverések.

Az alapszabályok értelmében Magyarország minden termelőjének és gyapjuke-reskedőjének lehetővé van véve, hogy gyapjuját, bizonyos, a kezelést illető szabályok betartása mellett, saját eredeti jegye alatt ezen aukción áruba bocsássa, és hogy árúját a jelenlevő fogyasztók egyidejű versenyének kitégye. Mindenki nyugodt lehet tehát majd a felől, hogy az aukción eladott gyapjuja — ha az, a mint különben magától értetődik: az általános helyzet színvonalán felül álló ár nem is érte el — a mindenkor vásárral értéknek megfelelő áron kelt el, és hogy az, mint minden egyéb termék, teljes értékében jövedelmezett. Megszűnik ez által azon régi felfogás is, hogy az eladó a vevőt mintegy megajándékozta a gyajual és az ennek nyomában kelletlen érzés is eltűnik az aukciók folyamán.

A kereskedelemügyi minisztérium által helybenhagyott illetékszabályzat, mint halljuk, igen mérsékelt és az árú kitűnő beraktározásáról is — részrehajlás nélkül — gondoskodva lesz. Nevezett czég gondoskodott arról is, hogy a termelőknak termékeik értékét illetőleg, lehetőleg helyes becsléssel szolgáljon, nehogy az aukciók sikere az által, hogy a gyapju már előreláthatólag elérhetetlen árszabással kerül az árverésre, veszélyeztetve legyen. Épp ezért a becslésnél nem érdekelt gazdasági egyesületek is közbe fognak járni. Remélhető, hogy a termelők érdekeinek ily módon való megőrzése teljesen megnyugtató mindenkét és biztosítékul fog szolgálni arra, hogy ezt az új vállalatot támogassák.

Az aukció, valamint az egész vállalat a kereskedelemügyi miniszterium felügyelete alatt áll, mely ezen magánrésztől való kísérelben saját, a gyapjuipartermelés és kereskedelem emelésére czélzó kezdeményezéseknek, — melyet a földmívelésügyi miniszteriummal karöltve indított meg — megvalósítását látja.

A vállalkozó czég, a mint halljuk, megtett minden szükséges intézkedést arra is, hogy úgy a kisebb mint nagyobb gyáraknak, valamint a gyárvarosok gyapjuke-reskedőinek is lehetővé és kíváncsossá tegye a jövődéli budapesti gyapjuárveréseken való részvételt és így minden kiltás meg van arra, hogy az aukciókon a látogatók a kívánt számban meg fognak jelenni.

Kíváncjuk, hogy az új vállalat a megérdemelt pártolásban részesüljön és reméljük, hogy a vállalkozó czég, a gyapjuipartermelői érdekeit szem előtt tartva és óhajokkal számot vetve, nem fog fáradságot kímélni, hogy ez új vállalat a magyar gyapjuipartermelés és kereskedelem felvirágoztatása érdekében sikerre vezesse.

IRODALOM.

A dráma és regény határai. Irta Kovács Dezső. (Kolozsvárt, szerző tulajdona.) Egy alapos készültéssel, szorgalmas utánjárással megírt munka ez, mely a két műfaj: dráma és regény határvonalait eredeti, egészséges gondolkodással jellemzi. Kovács Dezső komolyan és okosan gondolkozó fő, ki nem riad vissza a problema nehézségeitől, hanem lankadatlan kutatóással, az eredeti eszmék és gondolatok ügyes egybevetésével, szerencsés kézzel oldta meg azt. A műben felsorolt segédművek számát tekintve is, feltűnik a munkának nehézsége, mit szer-

ző véghezvitt. De más oldalról, ezt az önálló gondolkodásra valódi tehetségre mutató művet olvasva, el kell ismernünk, hogy szerző nem hiában írt, mert műve számottevő, jeles irodalmi termék, melyet ma, midőn a komoly bonczoló, összehasonlító művek meglehetősen gyéren termenek, annál nagyobb esímeréssel kell fogadnunk. Kovács Dezső, a kitűnő novellista megmutatta, hogy tanári és írói hivatását igen jól fogja fel és szépen érvényesíti. Ajánljuk e művet a komoly, tudományos irodalom barátainak. Kapható szerzőnél 1 ftért — Kolozsvárt a ref. főiskolában. — (s - r.)

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Egy szultán halála.

Budapest, június 12.

Londonból jelentik, hogy ott óriási feltűnést keltett azon hír, hogy a marokkói szultán hirt szerint meghalt.

Mindenütt gyilkosságról beszélnek.

Különösen Madridban nagy a félelem, mert attól tartanak, hogy az új szultán Spanyolország ellen fog törni.

Marokkóban forradalom készül kitörni.

Királyi kéziratok.

Budapest, június 12.

A hivatalos lap mai száma tizenegy királyi kéziratot, egy legfelsőbb megbízást tartalmaz.

A kéziratok az új miniszteri kinevezésekről szólnak, továbbá Csáky, Tisza, Bethlen felmentését tartalmazza, fardatlan buzgalmuk elismerése mellett.

A legfelsőbb elhatározás szerint báró Fejérváry Géza bizatott meg ideiglenesen a földmívelésügyi tárca vezetésével.

Az új kormány a Házban.

Budapest, június 12.

A képviselőház ma nagyon mozgalmas képet öltött a gyűlés alkalmával. A karzat zsufolásig megtelt.

A folyosók is el voltak foglalva s az ott várakozó közönség az érkező minisztereket megéljenek.

Bánffy Dezső báró elnök megkezdte előterjesztéseit.

Ennek folyamán jött be a kormány, melynek tagjait a jobboldal megéljenek.

Wekerle kelt fel ezután és általános figyelem között beszélni kezdett.

Felolvastatta a királyi kéziratokat, azután indokolja ezeket.

Elmondotta, hogy az előbbi kormány lemondott, mert Ő felsége nem járult a pair subhoz.

Most azonban miután megjött a legfelsőbb meghatalmazás annak kijelentésére, hogy Ő Felség az egyházpolitikai törvény szükségére nézve a kormányt egyetért, azok törvényre emelését a maga részéről is határozottan szükségesnek tartja.

Beszédét hosszu eljenzés követte közbeiktatásokkal: fölleszges pair sub, a kormány programja változatlan.

Wekerle után Justh Gyula szólt fel és kijelenti, hogy a válság lefolyását nem tartja parlamentárisnak. Az egyházpolitikai javaslatot azonban pártolja.

Apponyi Albert gr. magyarázatot kér a Héderváry bán megbízatására nézve és kijelenti, hogy nem viseltetik bizalommal a kormány iránt.

Péchy Tamás hasonló értelemben szólt.

Eötvös kijelenti, hogy Ő nem fog a reactionnak segíteni a kormány megbuktatásában.

Meszlényi Lajos versekben fejezi ki bizalmatlanságát.

Ugron Gábor vádolta a kormányt, hogy az a korona tekintélyét is belevonta a párt harcba. Felhozta Bethlen András szemben a solidaritás megtagadását. Kijelenti, hogy Szilágyival szemben a király apathiát érzett, mégis a miniszteriumba vonták. Különben — ugymond Ugron — a kormány minden garanciát elvesztett, hanem garancia nélkül is tétőzött vállalt.

Még Ivánka szólt fel, ki után Wekerle felett minden felszólalásra.

Utolsó szónok Asboth volt, kinek jelentéktelen felszólalása után az ülés véget ért.

Különben csakis a karzatokon mutatkozott, nagyobb érdeklődés a ház ülése iránt.

Budapest, június 12.

A főrendiház d. u. 2 órakor tartotta ülését.

Felölös szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segéd-szerkesztő és kiadó lapulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 6968 — 1884.

545. (2—3)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminister úr 5342—1894. VI.—b. sz. leiratával Magyar-Valkó községben önálló személyes üzleti jogu gyógyszerterít felállítását engedélyezte.

Ennélfogva az 1876. évi XIV. t.-cz. 134. §-ban gyökerező jogomnál fogva felhívom mindazokat, kik ezen gyógyszerterít felállítási jogát elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 1-ig** adják be.

Kolozsavarmegye alispánjától

Kolozsavart, 1894. évi június hó 6-án.

Gyarmathy Miklós,
alispán.Sz. 101—1894.
főisp.

Udvarhelyvármegye főispáni hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

A székely-keresztúri járási főszolgabírónál üresedésbe került **közigazgatási gyakornoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 400 frt rendes fizetés és 60 frt szálláspénzzel van javadalmazva.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűleg felszerelendő pályázati kérvényeiket **folyó évi július hó 15-ik napjáig** a főispáni hivatalhoz mulhatlanul nyújtsák be.

Székely-Udvarhely, 1894. június hó 4-én.

Főispán helyett:

541. (2—3)

Ugron János,
alispán.

Egy nagy üveg 10 kr.

A székelyföld legszépségsavdusabb, legkellemesebb ízű és legolcsóbb savanyúvize a

„BAROSS FORRÁS”

kitűnő szolgálatot tesz az **emésztési zavaroknál**. Gazdag szénsav tartalmánál fogva a **bornak ízét kellemessé teszi és színet nem változtatja**, miért is a vendéglős uraknak „**Spritzer**” gyanánt különösen ajánlatos.

Ujabb orvosi bizonylatok a „Baross”-forrásról:

Az erdővidéki „Baross”-forrás név alatt újabban forgalomba hozott ásványvíz egyike hazánk legtöbb szabad szénsavat tartalmazó forrás termékeinek. A víz tisztá, átlátszó üledék és mellék íz nélkül való, igen kellemes és üdítő élvezeti, járványos időben kitűnő étrendi ital. Gyógyhatása a legutak és tápsaporta, de különösen a húgyszervek idült hurutos bántalmainál érvényesül. A víz töltése, dugaszolása és kiállítása tiszta, czélzerű, kifogástalan.

Kolozsavart, 1893. ápril hó 10.

Dr. Purjesz Zsigmond s. k.,
egyetemi tanár.

kellemes, üdítő s kiváló gyógyhatású ásványvíznek tartom a „Baross”-forrást stb.
Kolozsavart, 1892. július hó 15.

Dr. Fabinyi Rudolf s. k.,
a kir. tud. egyetem vegytani intézetének igazgatója.

A „Baross”-forrás savanyúvizet kellemes, izgató hatásánál fogva a légző és emésztő szervek és a húgúhólyag hurutos bántalmainál kitűnő eredménnyel rendeltem. Izgatottságot, vértörlést nem okoz. Igen gazdag szabad szénsav és gazdag vastartalma miatt tisztán vagy borral keverve rendkívül kellemes, üdítő savanyúvíz. A víznek külső kiállítása, dugaszolása teljesen megfelel a mai kor kívánalmainak; a forrás és kezelési tisztaságáról különben a nyár folyamán személyesen is meggyőződtem.

Kolozsavart, 1892. december 21.

Dr. Nappendruck Kálmán s. k.,
városi orvos.

Járványok s főleg Kolera veszély idején kitűnő préservatívum.

Kizárólagos raktár:

Kónya Sándor fő- és fiók-üzletében.

A legkitűnőbb ásványvizek anyaföldjének

a székelyföldnek kincses terméke!

„RÉPÁTI”

legtisztább égvényes gyógy-savanyúvíz,

mely páratlanul szerencs vegyi összetétele és rendkívül dus, főleg kötött szénsav tartalma folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital.

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladással húgú és közvényes bántalmaknál; mely betegségek ellen a „répáti” ásványvíz használata megbecsülhetetlen értékű s a legmeszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legegészségesebb borviz,
mely tekintetben is a „répáti” ásványvíz mellett, a forgalomban levő ásványvizek legtöbbjei határozottan eltérőpűnek.

A „répáti” ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, úgy is mint a **belsőszervek betegségei ellen legkellemesebb, leghatásosabb s egyszerűen legolcsóbb gyógyító szert**, úgy is mint páratlan élvezeti italt (igen jeles orvosi bizonylatok), valamint a gyakorlatból merített magán tapasztalatok alapján minden czéltudatos elfogulatlan ivónak rendes használatára a legmelegebben — lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Kolozsavart: Misselbacher, Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor uraknál, a gyógyszerterít-rakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

5. (21—46)

Kiváló tisztelettel
a répáti gyógyforrás kezelője:
GYÖRGY JÓZSEF,
Kézdi-Vásárhelytől (Háromszék megye.)

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólikt igazgatóság, hogy a kolozsavári hitelbank és zálogköcsön-intézetnél elzalogosított s folyó évi február hó végéig lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhák, háziesszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi július hó 9-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi július hó 16-án.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsavart, 1894. évi június hó 11-én.

552. (1—1)

A hitelbank és zálogköcsön-társulat
igazgatósága.

572—1894. vh. szám.

551 (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsavári kir. törvényszék 6262—1893. számú végzése által Somody István ügyvéd által képviselt „The Gresham” biztosító társaság javára Dr. Adler (Aczél) Sándor ellen 148 frt 11 kr. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával 1893. év november hó 7-ik napján bíróság le- és felülfoglalt és 718 frt 80 kr-ra becsült szobabatorok stb.-ből álló ingóságok 148 frt 11 kr. tőke s egyéb törvényes járulékaik erejéig nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverésnek a városi kir. járásbíró 6180—1894. p. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Kolozsavart, Belközép-u. 12. sz. a. leendő eszközésére 1894-ik évi június hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőknek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételére az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kolozsavart, 1894. évi május hó 30. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas savanyúvizek legelsőjének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásúknak: a **gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és belsábában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérbén, rásttkór és kedélykórban, máj- és lépdeganatokban, az epe kivetelő csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgúhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgú- és fővénykór-lerakódás s húgúkó képződéseknél, a méh idült tömüléseivel, dagainál, fehér folyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csúszajokban.**

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványvíz-fürdők**, friss kecsketej, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére, napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május 15-től

július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30¹/₂-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és társalgó termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy első rangú cigány-zenekar.

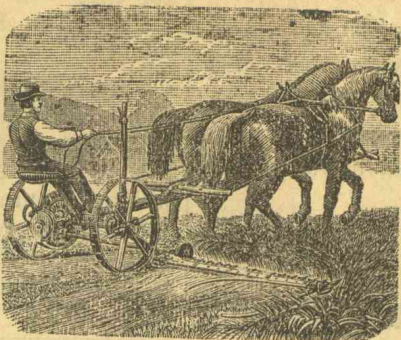
Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a **földvári** vasut-állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásonál válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1894. évi május hó 15-én.

523. (4—20)

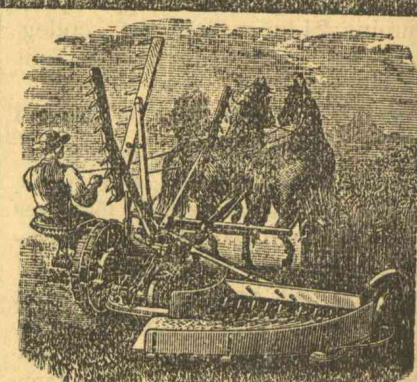
A fürdő-igazgatóság.

MAGYAR
MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST,

Alkotmány-uteza 31.

478. (9—29)

ADRIANCE PLATT & Co

new-yorki gépgyárosok

kizárólagos

képviselősége

„AZURIN” 1 ft 25 kr. klgként.

Eredeti Vermorel-féle „ECLAIR” permetező, szabad csomaglóással 21 frt.

„REZGALICZ” 26 ft mmásánként.

Fűkaszaló-, Marokrakó-, Arató-

és
Kéveköti arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Árjegyzéket kívánatra bérmeutve küldünk.